

ประสิทธิภาพของเครื่องพ่นสารเคมี และการบำรุงรักษาที่ใช้ในการควบคุมโรค
ไข้เลือดออกขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นงบประมาณ 2558

เดชาธร วงศ์หิรัญ

จงรัก ประทุมทอง

สำนักงานป้องกันควบคุมโรคที่ ๑ จังหวัดนครราชสีมา

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อประเมินประสิทธิภาพและการบำรุงรักษาเครื่องพ่นสารเคมีในการควบคุมโรคไข้เลือดออกขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในเขตพื้นที่อำเภอปากช่อง จังหวัดนครราชสีมาในปีงบประมาณ 2558 โดยเปรียบเทียบกับมาตรฐานที่กำหนด ประชากรในการวิจัยคือเครื่องพ่นสารเคมี และเจ้าพนักงานผู้ใช้และดูแลรักษาเครื่องพ่นสารเคมีขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ทุกแห่ง จำนวน 14 แห่ง รวมเครื่องพ่นสารเคมี 45 เครื่อง และเจ้าพนักงานผู้ใช้และดูแลรักษาเครื่องพ่นสารเคมี จำนวน 14 คน เก็บข้อมูลโดยการสัมภาษณ์ สัมภาษณ์ และทดสอบคุณลักษณะของเครื่องพ่น ระหว่างเดือนเมษายน 2558 – มีนาคม 2559

ผลการวิจัยพบว่าจากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจำนวน 14 แห่ง เป็นองค์การบริหารส่วนตำบลร้อยละ 64.3 และเทศบาลร้อยละ 35.7 องค์การบริหารส่วนตำบลและเทศบาลมีเครื่องพ่นสารเคมีชนิดหมอกควัน จำนวน 30 และ 15 เครื่อง ตามลำดับ เมื่อทำการประเมินประสิทธิภาพในด้าน อุณหภูมิปลายท่อเครื่องพ่น อัตราการไหลของสารเคมี และ ขนาดละอองสารเคมี พบว่ามีเครื่องพ่นที่ตรวจสอบได้ครบทั้ง 3 รายการร้อยละ 60.0 ในขณะที่ไม่สามารถตรวจสอบได้เลยร้อยละ 24.4 ในจำนวนที่ตรวจสอบได้ มีเครื่องพ่นหมอกควันที่ผ่านเกณฑ์การประเมินร้อยละ 4.4 โดยพบว่าอายุของเครื่องพ่นมีผลต่อการผ่านเกณฑ์การประเมิน นอกจากนี้ผลการวิจัยบ่งชี้ว่าการบำรุงรักษาเครื่องพ่นหมอกควันอยู่ในเกณฑ์ควรปรับปรุง ผู้ดูแลรักษาเครื่องพ่นหมอกควันต้องปรับปรุงเรื่องการผสมสารเคมีและระยะเวลาของการพ่นสารเคมีต่อพื้นที่

ข้อเสนอแนะจากผลการวิจัย องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นควรจัดหาหรือซ่อมแซม
เครื่องฟันทมอกควันทดแทนเครื่องเดิมที่ใช้การไม่ได้ บำรุงรักษาเครื่องฟันทมอย่างถูกต้องและ
สม่ำเสมอ และเสริมสร้างขีดความสามารถบุคลากรที่ทำหน้าที่ฟนสารเคมีควบคุมยุงพาหะนำโรค
อย่างต่อเนื่อง สำนักงานป้องกันควบคุมโรคควรจัดระบบการประเมินให้ครอบคลุมหน่วยงานและ
พื้นที่ ให้คำแนะนำในการแก้ปัญหาเบื้องต้น จัดตั้งศูนย์เรียนรู้และพัฒนาขีดความสามารถ
ผู้ปฏิบัติงานฟนสารเคมีควบคุมยุงพาหะนำโรคอย่างต่อเนื่อง

Efficiency and Maintenance of Chemical Sprayers for Dengue Hemorrhagic Fever Control of the Local Authorities, 2015

Dachatom Vonghirun

Jongrax Pratoomtong

2015

Abstracts

The research aimed to evaluate the efficiency and maintenance of the chemical sprayers for control of dengue hemorrhagic fever among the authorities in Pak Chong District, Nakhon Ratchasima Province during the fiscal year 2015, compared to the standard set. The research population were 45 chemical sprayers and 14 officers who use and responsible for maintenance of the sprayers from all 14 local authorities. Data were obtained from April 2015 to March 2016 by interview, observation, and test for the properties of the chemical sprayers.

The results showed that the 14 local authorities were divided into Subdistrict Administration Organizations (SAOs) for 64.3% and municipalities for 35.7%. SAOs and municipalities had 30 and 15 fogging spray machines, respectively. Evaluating the efficiency of chemical sprayers in terms of pipe tip temperature, flow rate of chemical substances and aerosol size, it was found that 60.0% of chemical sprayers could be tested for all three components, while 24.4% were not detectable. Among the detectable chemical sprayers, 4.4% passed the evaluation criteria in which age of chemical sprayers affected the pass of the criteria. In addition, the results indicated that the maintenance of the chemical sprayers should be improved, the officers who use and responsible for maintenance of the sprayers must improve the mixing of chemicals and the duration of spraying.

Suggestions from the research findings, the local authorities should supply or repair fogging spray machines to replace the unworkable machines, maintain the chemical sprayers properly and regularly, and strengthen the capacity of staff who are responsible for spraying mosquito vector continuously. The Disease Prevention and Control Office should set up an evaluation system covering all organizations and areas, provide advice for solving problems, establish learning center and improve capability of staff responsible for spraying mosquito vectors continuously.